Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Onderwijsinspectie
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau		BaO
Instellingsnummer		8706
Instelling		Gemeentelijke Basisschool
	directeur	Jozef VERSMISSEN
	adres	Gravin Elisabethlaan 21 2320 HOOGSTRATEN
	telefoon	03-314.84.44
	fax	03-314.15.77
	e-mail	info@gemeenteschoolhoogstraten.be
	website/URL	www.gemeenteschoolhoogstraten.be
Inrichtende macht/Bestuur		Gemeentebestuur van Hoogstraten 960773
	adres	Vrijheid 149 2320 HOOGSTRATEN
Overkoepelende structuur		Gem. gemengde basisscholen Hoogstraten 120758
Tijdstip doorlichting		van 21 april 2009 tot 23 april 2009
Samenstelling inspectieteam		
Inspecteur-verslaggever		Xavier Witvrouwen
Teamleden		Marcella Vanderhenst
Deskundige(n) behorend tot de administratie		nihil
Externe deskundige(n)		nihil
Datum van bespreking met de instelling		11 mei 2009

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING ... 3
2 RELEVANTE KENMERKEN ... 4
3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING ... 5
3.1 Leergebieden in de focus ... 5
3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 6
3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 6
4 KWALITEITSPROFIEL ... 7
5 RESULTATEN ... 9
5.1 (Leer)prestaties ... 9
5.2 Schoolloopbaan ... 10
5.3 Outcomes ... 11
5.4 Tevredenheid ... 11
6 ASPECTEN VAN DE WERKING ... 12
6.1 Algemeen ... 12
6.2 Personeel ... 12
6.3 Logistiek ... 12
6.4 Onderwijskundig ... 13
7 STERKTES EN ZWAKTES ... 16
7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is ... 16
7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren ... 16
7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren ... 16
8 ADVIES ... 17
9 REGELING VOOR HET VERVOLG ... 18

1 INLEIDING

Van 21 april 2009 tot 23 april 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- deelname aan specifieke projecten (proeftuin, Comenius, …)
- formele samenwerkingsovereenkomst met een school voor buitengewoon onderwijs

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met ‘J’ of met ‘X’.

3.1 Leergebieden in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :	DL-f
Leergebied	
Nederlands	
wiskundige initiatie	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	
Gewoon lager onderwijs :	
Leergebied	
Nederlands	
Frans	
wiskunde	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	
Leergebiedoverschrijdende ET	
leren leren	J
sociale vaardigheden	
ICT	

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen	
Leiderschap	
Visie	
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundigheidsbevordering	
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing lln/ curs	
Uitrusting	
Infrastructuur	
Welzijn	
Veiligheid	X
Gezondheid en hygiëne	
Milieu	
Werken/ stages	
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	
Onderwijsorganisatie	
Begeleiding	
Afstemming andere partners	
Leerbegeleiding	X
Loopbaanbegeleiding	
Socio-emotionele begeleiding	
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	X
Rapporteringspraktijk	X

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	X
Aansluiting arbeidsmarkt	
Tevredenheid	
Leerlingen	
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

De gemeentelijke basisschool van Hoogstraten manifesteert zich als een dynamische instelling die kwaliteitsvol hedendaags onderwijs wil bieden. Vanuit deze ingesteldheid willen de teamleden op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs, onder meer door nascholing te volgen en te participeren aan onderwijsinitiatieven, zelfs over de grenzen heen. Illustratief hiervoor is het Comeniusproject dat momenteel in de school loopt en dat focust op actief leren en op het organiseren van buitenactiviteiten. De effecten van dit project zijn nu al herkenbaar in de dagelijkse praktijk van de leraren. Vooral tijdens activiteiten van wereldoriëntatie, maar ook in andere lessen, krijgen de kinderen van langsom meer kansen om actief, interactief en zelfontdekkend aan de slag te gaan. Hierdoor is de betrokkenheid bij het onderwijsleerproces hoog. Frequente buitenactiviteiten zoals leeruitstappen en andere activiteiten in de onmiddellijke en wijdere omgeving verhogen de realiteitswaarde van het aanbod.

De kinderen degelijk voorbereiden op het vervolgonderwijs is een belangrijk doel dat de school vooropstelt. Onder meer door deel te nemen aan centrale toetsen bewaakt ze het peil van het onderwijs. Ook de aandacht die de school hecht aan de ervaringen en prestaties van oud-leerlingen illustreert haar bekommernis om kwaliteitsvol onderwijs te bieden.

In vrijwel alle groepen zijn aspecten van ‘leren leren’ – soms veeleer ook onbewust – geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Ze dragen bij tot het creëren van een krachtige leeromgeving voor de kinderen. Onder meer aanreiken en inoefenen van strategische vaardigheden maakt het leren betekenisvol en wapent de kinderen om opdrachten en problemen zelfstandig en met succes uit te voeren. Nagaan of met het huidige aanbod alle leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ‘leren leren’ in voldoende mate en met oog voor continuïteit worden nagestreefd, vormt evenwel nog een uitdaging voor het team.

Uit de gepresenteerde outputgegevens en andere gedane vaststellingen blijkt dat de school voor wereldoriëntatie haar maatschappelijke opdracht inzake ontwikkelingsdoelen en eindtermen in voldoende mate realiseert. Naast occasionele reflecties die beleidsmatig aangestuurd worden, kunnen In beide niveaus het aanbod en de evaluatie evenwel nog sterker bewaakt en geoptimaliseerd worden door het leerplan meer als referentiekader te gebruiken. De jaarlijkse schoolprojecten ademen meer de visie van het leerplan uit, vooral wat betreft het op elkaar betrekken van leerinhouden uit verschillende leergebieden en domeinen. Ze dragen tevens in sterke mate bij tot een gevoel van verbondenheid.

Beleidsmatig is er in sterke mate aandacht voor het welbevinden van en voor het creëren van een veilige werkomgeving voor de teamleden. Bij de introductie van onderwijsinnovaties wordt sterk vertrouwd op de verantwoordelijkheidszin van de teamleden die zich hierdoor erkend voelen in hun professionaliteit en naar best vermogen de vooropgestelde vernieuwingen in hun praktijk trachten te integreren. Er is een vlotte formele en informele communicatie op school. Toch is er nog enige schroom om het eigen werk te deprivatiseren. Het bespreken van goede praktijkvoorbeelden en van verschillen in aanpak bij gemeenschappelijke initiatieven kan de implementatie van onderwijsvernieuwingen meer gelijkgericht laten verlopen en bijdragen tot de verdere professionele ontwikkeling van alle teamleden. Dit geldt onder meer voor de wijze waarop de groepleraren hun eerstelijnszorg opnemen.

Het schoolteam neemt waardevolle initiatieven gericht op het welbevinden van de kinderen. Goede afspraken op school- en klasniveau zorgen voor een veilige leeromgeving. Gangen en lokalen zijn kindvriendelijk ingericht, onder meer met creatief leerlingenwerk, foto’s en werkstukken van voorbije projecten en activiteiten die herkenbaar zijn voor de kinderen zodat ze zich thuis voelen. Kinderen die het op socio-emotioneel vlak moeilijk hebben krijgen de nodige aandacht en ondersteuning.

De evolutie van de kinderen wordt voor de meeste leergebieden van nabij opgevolgd via permanente observatie en evaluatie. Voor wereldoriëntatie kan de evaluatie nog winnen aan doelgerichtheid. De creatieve ontwikkeling van de kinderen, die vaak gestalte krijgt binnen het leergebied muzische vorming, wordt weinig of niet geëvalueerd vanuit vooropgestelde doelen voor dit leergebied. Het afspreken van duidelijke evaluatiecriteria en het kennismaken met diverse evaluatievormen op dit vlak kan de leraren op weg zetten om de evaluatie – en daarmee samengaand de rapportering – te optimaliseren.

De school profileert zich als een zorgzame, kindgerichte school. Ze engageert zich ertoe om kinderen in hun ontwikkeling zo ver te ondersteunen als haar draagkracht toelaat. Om de visie op zorg daadwerkelijk te realiseren worden voldoende mensen en middelen ingezet en wordt het team aangestuurd vanuit een zorgteam. De voorhanden zijnde observatie- en toetsinstrumenten laten het team toe kinderen met problemen vlot te detecteren. Zowel het multidisciplinair als het intern overleg leiden – na een degelijke probleemanalyse – tot duidelijke besluiten inzake de organisatie van de hulpverlening. De ouders worden

hierbij sterk betrokken. Het concreter uittekenen van preventieve en remediërende zorginitiatieven te realiseren binnen de eigen klas, kan de groepsleraren nog sterker ondersteunen bij hun eerstelijnszorg.

Alle groepsleraren spannen zich in om, naar best vermogen en ondersteund door de additionele hulpverleners, in te spelen op verschillen tussen kinderen door te differentiëren, te individualiseren en te remediëren. Verschillen in kwaliteit en effectiviteit kenmerken evenwel nog de eerstelijnszorg van de groepsleraren. Leren van en met elkaar kan op dit vlak de gelijkgerichtheid en de doelgerichtheid nog optimaliseren. Kinderen met specifieke noden kunnen, vooral met inbreng van de zorgleraren, rekenen op een (handelings)planmatige en doordachte begeleiding met onder meer aandacht voor stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Het aanbod voor wereldoriëntatie wordt weinig aangestuurd door de ontwikkelings- of leerplandoelen. De leraren putten uit diverse bronnen om de thema's vulling te geven. In hun planningsdocumenten bewaken ze dat in elk thema naast inhouden uit de andere leergebieden ook aspecten van wereldoriëntatie geïntegreerd aan bod komen. Er is daarbij voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van het leergebied.
- Meestal worden dezelfde thema's in de verschillende groepen uitgewerkt. Het intern overleg wordt daarbij vooral aangewend om voldoende variatie in de activiteiten te voorzien, minder om de nodige gradatie in het aanbod te realiseren. De leerplandoelen, die kunnen helpen om het aanbod gradueel op te bouwen, zijn doorgaans weinig gekend. Uitzondering hierop vormen de referentiekaders om de tijd te structureren. Hierover zijn graduele afspraken gemaakt met de hele basisschool en was het leerplan richtinggevend.
- De leraren werken zowel met traditionele, kalendergebonden thema's als met eigentijdse thema's die nauw aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Uit de planningsdocumenten blijkt dat deze een voldoende rijke invulling krijgen om de doelen voor wereldoriëntatie na te streven. Er is een rijk en uitdagend aanbod in de verschillende hoeken dat geregeld verrijkt wordt in functie van het actuele thema. De materiële uitrusting biedt de kleuters ruime kansen om, explorerend en experimenterend, nieuwe ervaringen op te doen voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Frequente leeruitstappen in de onmiddellijke schoolomgeving verhogen de realiteitswaarde van het aanbod.
- Het team ging na in welke thema's bepaalde ontwikkelingsdoelen aan bod komen. Hieruit blijkt dat het actuele aanbod voldoende kansen biedt om de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na te streven. Er is evenwel nog geen sluitend bewakingssysteem om na te gaan of alle ontwikkelingsdoelen met voldoende diepgang en met voldoende didactische frequentie worden nagestreefd. Doordat in de observatielijst van het kindvolgsysteem weinig doelen voor wereldoriëntatie opgenomen zijn, gaat het team niet expliciet na in welke mate kleuters doelen van wereldoriëntatie hebben verworven.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Het aanbod voor wereldoriëntatie bestaat uit thema's die door de groepsleraren zelf worden uitgewerkt. De nauwgezetheid waarmee ze bewaken of hun aanbod voldoende dekkend is voor de eindtermen en/of de leerplandoelen varieert. Zo verschilt de mate waarin aandacht wordt besteed aan het domein 'technologie' van groep tot groep. Af en toe worden beleidsmatig impulsen gegeven om te reflecteren over het aanbod door een bepaald domein in de focus te plaatsen.
- De didactische aanpak spoort op meerdere terreinen niet altijd even sterk met de visie op wereldoriënterend onderwijs zoals die terug te vinden is in het leerplan. Zo laten meerdere groepsleraren bij de thematische aanpak kansen onbenut om de realiteit vanuit diverse uitgangspunten

te benaderen en om leerinhouden uit verschillende leergebieden en domeinen op elkaar te betrekken. Sporen van het vroegere 'vakkenonderwijs' en 'zaakonderricht' zijn nog duidelijk terug te vinden. Vooral in de onderbouw focust het enigszins gedateerde aanbod sterk op woordenschatverruiming en in mindere mate op het leggen van relaties en op het verwerven van vaardigheden. Jaarlijkse schoolprojecten, zoals de tijdens de doorlichtingsfase lopende 'Gezonde week', beantwoorden sterker aan de visie van het leerplan. Dit geldt ook voor leeruitstappen die degelijk worden voorbereid en verwerkt en voor de meerdaagse extra-murosactiviteiten.

- In vrijwel alle groepen, maar qua intensiteit en frequentie nog variërend, hebben werkvormen ingang gevonden die de kinderen kansen bieden om de leerinhouden actief, interactief en zelfontdekkend te verwerken. Stappenplannen ondersteunen daarbij soms de zelfsturing. Hierdoor zijn de kinderen doorgaans sterk betrokken bij het onderwijsleerproces en taakgericht bezig.
- Vermits bij de planning en bij de voorbereiding weinig heldere (leerplan)doelen worden vooropgesteld, is de evaluatie op groepsniveau niet van die aard dat zij uitsluitsel kan bieden of de leerplandoelen wel degelijk bereikt zijn. Vaak richt de evaluatie zich op de reproductie van kennis en woordenschat en focust zij minder op inzichten en vaardigheden. De resultaten van centrale toetsen geven een beter beeld over de mate waarin de eindtermen worden gerealiseerd. Zij brengen geen grote hiaten aan het licht.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

Leren leren

Voldoet

Vaststellingen

- Hoewel de school geen planning kan voorleggen waarmee ze kan aantonen dat de leergebiedoverschrijdende eindtermen systematisch en met oog voor continuïteit worden nagestreefd, worden in de meeste groepen waardevolle initiatieven terzake genomen. Het vormt nog een uitdaging voor het team om deze initiatieven te inventariseren, het aanbod te toetsen aan de eindtermen en desnoods de nodige bijsturingen te doen.
- In alle leeftijdsgroepen krijgen de kinderen eenzelfde algemene aanpakstrategie aangeboden om de zelfsturing te ondersteunen. Daarnaast worden tal van methodegebonden strategieën aangereikt die de kinderen moeten helpen om opdrachten zelfstandig tot een goed einde te brengen, onder meer bij het oplossen van problemen. Ze worden vaak gevisualiseerd aan de klaswand of op de bank van sommige leerlingen als 'kapstokken' waarop ze kunnen terugvallen.
- De kinderen krijgen een degelijke ondersteuning wat betreft het leren van losse gegevens. Vanaf de bovenbouw worden sterke initiatieven genomen om op systematische wijze samenhangende informatie te verwerven. Minder aandacht gaat in sommige groepen uit naar het op systematische wijze zelfstandig leren gebruiken van diverse informatiebronnen. Zelfstandige werkvormen en andere gerichte activiteiten stimuleren het zelfregulerend vermogen van de kinderen, onder meer op het vlak van het plannen en organiseren van het werk en van de zelfcontrole.

Inbreuken tegen de regelgeving

De school kan niet aantonen dat ze met een eigen planning aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'Leren leren' werkt (Decreet BaO 25.02.1997 art. 44).

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.3.1 Vervolgonderwijs

Het team heeft aandacht voor een vlotte aansluiting bij het vervolgonderwijs.

Vaststellingen

- Vanuit haar grote bekommernis om het welbevinden van de kinderen, meer bepaald van hen die reeds een moeilijk parcours aflegden en daardoor schoolse achterstand hebben opgelopen, heeft de school een uitgesproken visie ontwikkeld wat betreft de overstap naar het vervolgonderwijs. Om verdere demotivatie van deze kinderen te vermijden wordt doordacht aan sommige twaalfjarigen uit het vijfde leerjaar en aan hun ouders het advies gegeven om over te stappen naar het eerste B-jaar van het beroepssecundair onderwijs. De secundaire scholen in de buurt werden bevraagd omtrent hun verwachtingen bij deze overstap op leerinhoudelijk vlak, waardoor een vlotte aansluiting gerealiseerd wordt.
- De school houdt gegevens bij over het aantal leerlingen dat jaarlijks doorstroomt naar de verschillende richtingen van het secundair onderwijs, alsook over hun prestaties in het eerste jaar van het vervolgonderwijs. Die beantwoorden doorgaans aan de verwachtingen.
- Een opmerkelijk initiatief is het terug uitnodigen van oud-leerlingen nadat ze reeds een tijd zijn ingestapt in het vervolgonderwijs. Ze worden dan bevraagd naar hun ervaringen bij de overstap, onder meer de sterktes die ze in het basisonderwijs hebben meegekregen en eventuele problemen die ze bij de overgang hebben ondervonden.

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.2 Welzijnsbeleid

6.3.2.1 Veiligheid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

Organisatie

Vaststellingen

- Het welzijnsbeleid vertoont hiaten die tijdelijk nog aanvaardbaar zijn.
- Het comité preventie en bescherming op het werk functioneert niet conform de regelgeving of een ander overlegorgaan neemt de taken van het comité preventie en bescherming op het werk niet op.
- De interne dienst preventie en bescherming op het werk functioneert voldoende.
- De externe dienst preventie en bescherming op het werk is gedeeltelijk betrokken bij het welzijnsbeleid.
- De interne preventiedienst wordt voldoende betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid.

Veiligheid

Vaststellingen

- De infrastructurele voorzieningen voldoen aan de comfort- en/of veiligheidseisen en er wordt gevolg gegeven aan klachten.
- De vigerende reglementering met betrekking tot de veiligheid van het domein van de instelling wordt nageleefd.
- Het domein van de instelling en de onmiddellijke omgeving zijn voldoende verkeersveilig.
- Er zijn tekorten met betrekking tot brandveiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn.
- Het evacuatiescenario is voorbeeldig uitgewerkt en geïntegreerd in het algemene beleid van de instelling.
- De elektrische installaties en/of de liften voldoen. Er werd gevolg gegeven aan alle opmerkingen uit de keuringsverslagen.
- De instructie met betrekking tot een veilig gebruik van toestellen zijn inhoudelijk niet aangepast aan de omstandigheden en onvoldoende gekend/toegepast door de gebruikers.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces

- het operationaliseren van een gedragen visie

- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

Vaststellingen

- De school ontwikkelde een visie op zorg die de eerstelijnszorg door de groepsleraar centraal stelt en een gedifferentieerde aanpak als wezenlijk kenmerk van zorg beklemtoont. Om deze visie te realiseren fungeert een zorgteam als intern ondersteunend netwerk dat nieuwe zorginitiatieven en inzichten, vaak verworven via nascholing, introduceert en opvolgt. Om de zorgbrede werking op het niveau van de school, de leraren en de leerlingen te ondersteunen worden voldoende mensen en middelen ingezet. Vanuit een formele samenwerkingsovereenkomst krijgen de teamleden bij de uitwerking van zorgverbredende activiteiten bijkomende professionele ondersteuning van een school voor buitengewoon onderwijs, waardoor de draagkracht van de school wordt verhoogd.
- Er leven in de school duidelijke procedures en afspraken om via permanente observatie en evaluatie de ontwikkeling van de kinderen van nabij op te volgen. In de kleuterafdeling gaat het hier om zowel occasionele als meer gerichte observaties uit het kindvolgsysteem. In de lagere afdeling maken de leraren hiertoe gebruik van methodegebonden, zelf aangemaakte en genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem, vooral voor de leergebieden wiskunde en Nederlands. Daarnaast zijn er in beide niveaus nog periodieke screenings naar de betrokkenheid en het welbevinden van de kinderen. Zeer waardevol in dit verband zijn de individuele gesprekken die de leraren periodiek vanaf het derde leerjaar met de kinderen voeren.
- Het team slaagt erin om, met de hierboven genoemde instrumenten, kinderen met problemen vlot te detecteren. Over deze kinderen wordt periodiek multidisciplinair overleg gepleegd. De inbreng van de CLB-medewerker hierbij wordt door de teamleden als waardevol ervaren. Het overleg wordt door de groepsleraren degelijk voorbereid met een scherpe beeldvorming die een degelijke probleemverkenning mogelijk maakt. De besluitvorming focust op duidelijke afspraken wat betreft de organisatie van het hulpverleningsproces, vooral wat het aandeel betreft van de additionele hulpverleners, de ouders en externen. In mindere mate zijn de besluiten gericht op het uittekenen van concrete zorginitiatieven te realiseren door de groepsleraar. Geregelde interne zorgoverlegmomenten bieden de groepsleraren kansen om samen met de zorgleraren mogelijke noden te delen en om te reflecteren over de vorderingen van de kinderen. De ouders worden doorgaans sterk betrokken bij het zorgoverleg over hun kinderen en meer en meer ingeschakeld in het hulpverleningsproces.
- In de kleuterafdeling kunnen de leraren concrete voorbeelden geven van hoe ze via een gedifferentieerde aanpak inspelen op de vastgestelde ontwikkelingsverschillen tussen kleuters. De eerstelijnszorg blijkt er vrij gelijkgericht te verlopen, onder meer via het ‘doebord’, waarmee zowel eenzijdige keuzes van kleuters worden bijgestuurd als remediërende activiteiten worden opgezet. Ze worden daarbij ondersteund door de additionele hulpverleners die soms materialen aanreiken of kleuters individueel of in een groepje begeleiden.
- In de lagere afdeling leven onduidelijke verwachtingen over hoe leraren evaluatiegegevens kunnen gebruiken in het kader van preventieve en remediërende zorginitiatieven op klasniveau. Sommige leraren verwerken evaluatiegegevens in kwaliteitsvolle foutenanalyses die de basis vormen voor differentiatie en remediëring, anderen houden het bij gewone puntenlijsten en een meer intuïtieve leerbegeleiding. Toch trachten de meeste leraren, qua kwaliteit weliswaar afhankelijk van hun professionele inzichten, via differentiatie in te spelen op verschillen tussen leerlingen. In de meeste groepen van de onderbouw zijn de klasbibliotheken ingericht volgens het AVI-leesniveau en wordt er niveaulezen georganiseerd. Tempo- en niveaudifferentiatie hebben overal ingang gevonden, soms

aangestuurd vanuit de onderwijsleerpakketten: kinderen mogen indien nodig langer op materieel of schematisch niveau blijven werken, er is verrijkingsstof voor sterkere leerlingen,… Nochtans zijn er nog opmerkelijke verschillen waarneembaar in de wijze waarop groepsleraren inspelen op vastgestelde verschillen en in de efficiëntie waarmee de eerstelijnszorg wordt georganiseerd. Zo is bijvoorbeeld de wijze waarop zelfstandige werkvormen worden aangewend om doelgericht te differentiëren, te remediëren en te individualiseren zeer divers.

- De additionele hulpverleners werken op twee sporen. Enerzijds worden kinderen individueel of in groepjes begeleid volgens het taakklasprincipe, anderzijds nemen ze soms de klas over zodat de groepsleraar de handen vrij heeft voor zorgverbredende interventies of bieden ze klasinterne ondersteuning.
- Naar aanleiding van via nascholing opgedane nieuwe inzichten krijgt de hulpverlening aan kinderen met specifieke noden meer en meer een (handelings)planmatig en doordacht karakter waarbij specifieke hulpprogramma's worden geïntroduceerd en sticordi-maatregelen ingang vinden.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen:

- De school ontwikkelde een visie waarin ze stelt dat evaluatie en rapportering betrekking moeten hebben op vooropgestelde doelen. Ze gebruikt hiertoe een uitgebreid toetsinstrumentarium, van methodegebonden en zelf ontworpen toetsen tot genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem. Toch wordt de vooropgestelde visie niet voor alle leergebieden in de praktijk gebracht.
- Voor de leergebieden Nederlands, wiskunde en hoofdzakelijk ook Frans valt het team voor zowel het aanbod als de evaluatie terug op wat de onderwijsleerpakketten bieden en verwacht men dat de hierin uitgewerkte evaluatie kwaliteitsvol is. De evaluatie voor lichamelijke opvoeding is gebaseerd op vooropgestelde verwachtingen inzake bewegingsvaardigheden en attitudes.
- Voor wereldoriëntatie en muzische vorming wordt de essentie van evaluatie, namelijk nagaan of vooropgestelde doelen worden bereikt, niet in de praktijk gebracht. De evaluatie voor wereldoriëntatie focust vrij eng op reproductie van kennis en woordenschat, vermits er in de meeste groepen weinig doelen inzake relaties, inzichten en vaardigheden worden vooropgesteld. Aspecten van muzische vorming worden weinig of niet vanuit vooropgestelde doelen van dit leergebied geëvalueerd. Op dit vlak leven er binnen het team enerzijds geen duidelijke verwachtingen en anderzijds is er nood aan duidelijke criteria die vooropgesteld worden alsook aan kennis van mogelijke evaluatiewijzen voor dit leergebied.
- Evaluatiegegevens worden vooral op leerlingenniveau gebruikt, deels voor de rapportering, deels om remediëringsprocessen mee op te zetten. Het op schoolniveau systematisch analyseren en interpreteren van evaluatiegegevens om op basis daarvan gefundeerde uitspraken te doen over de kwaliteit van het onderwijs, kan nog sterker in de schoolcultuur geïntegreerd worden.

6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- Hoewel de school in haar visie duidelijk haar engagement expliciteert om de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen te stimuleren en deze visie ook herkenbaar is in het handelen van de leraren, blijkt dit niet zo sterk uit de rapportering. Er leven hierover blijkbaar geen duidelijke afspraken. Zo wordt in sommige groepen weinig feedback gegeven over de evolutie van de spreek- en luistervaardigheden van de kinderen. Het periodiek doelenrapport en het trimestrieel cijferrapport bieden uitgebreide informatie over de cognitieve ontwikkeling van de kinderen, terwijl over de creatieve ontwikkeling weinig of niet wordt gerapporteerd. Een beperkt aantal aspecten van de leer- en leefhouding krijgen een korte, verbale appreciatie. Het is niet duidelijk of deze beoordeling voortvloeit uit evaluatiemomenten met concrete vooropgestelde verwachtingen en criteria.
- Waardevol is het vermelden van het bereikte AVI-leesniveau in het rapport, zodat ouders en kinderen indien gewenst aangepaste lectuur kunnen aankopen of uitlenen in de bibliotheek. Het rapport biedt tevens ruimte voor zelfreflectie voor de leerlingen en mogelijkheden tot schriftelijke communicatie met de groepsleraar voor de ouders.

- Naast de schriftelijke rapportering ervaren de leraren ook meer en meer nood aan een degelijke mondelinge communicatie met de ouders, vooral in het kader van zorg. Door ouders sneller in te lichten over het zorgtraject dat hun kind aflegt, krijgen ze onder meer psychologisch meer tijd om te wennen aan het feit dat de evolutie van hun kind niet verloopt zoals verwacht.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De school hecht veel belang aan het welbevinden en aan de betrokkenheid bij het schoolgebeuren van leerlingen, leraren en ouders.
- Vanuit een bekommernis om goed hedendaags onderwijs te bieden, kent de school een dynamisch ontwikkelingsproces en staat zij open voor vernieuwing.
- Werkvormen die de kinderen toelaten om actief, interactief en zelfontdekkend te leren hebben vrijwel overal ingang gevonden en het aanreiken van strategieën ondersteunt de zelfsturing van leerlingen.
- De school neemt waardevolle initiatieven op het vlak van interne kwaliteitszorg en van een goede aansluiting met het vervolgonderwijs.
- De evolutie van de kinderen wordt van nabij opgevolgd. Observatie en evaluatie leiden indien nodig tot het opzetten van hulpverlenende interventies, aangestuurd en ondersteund door de additionele hulpverleners. Kinderen met specifieke noden kunnen rekenen op een planmatige en effectieve hulpverlening.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het sterker gebruiken van de leerplannen als referentiekader kan het team van de kleuterafdeling ondersteunen om het aanbod diepgaander te bewaken en om de verticale opbouw van het aanbod te optimaliseren.
- In de lagere afdeling kan verdere implementatie van het leerplan wereldoriëntatie de leraren ondersteunen om zowel het aanbod, de didactische aanpak als de evaluatie te optimaliseren.
- Het team van de lagere afdeling kan de initiatieven van de school in verband met ‘leren leren’ in kaart brengen en een planning uitwerken waarmee deze leergebiedoverschrijdende eindtermen in voldoende mate en met oog voor continuïteit worden nagestreefd.
- Het vooropstellen van (deel)leergebiedspecifieke doelen kan zowel het aanbod als de evaluatie en de rapportering kwaliteitsvoller en effectiever maken. Deskundigheidsbevordering in verband met alternatieve evaluatievormen kan hiertoe bijdragen.
- De school kan de interne dialoog en mogelijkheden om van en met elkaar te leren aanwenden om de eerstelijnszorg in de verschillende groepen gelijk- en doelgerichter te laten verlopen.
- De school kan vanuit de pas opgezette structuur een sterker welzijns- en veiligheidsbeleid voeren.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Nihil

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999 , artikel 10:

is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG.**

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Xavier Witvrouwen

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: